

STANISŁAW NIKODEM RAWICZ- KOSIŃSKI

- WIELKI BUDOWNICZY KOLEI-

Jedną z najważniejszych postaci, które wpisały się w historię budownictwa kolejowego był Stanisław Nikodem Rawicz- Kosiński. Nadzorował on m.in. budowę mostu kolejowego nad Prutem w Jaremczy, który był jednym z największych i nowoczesnych u schyłku XIX wieku.

Stanisław Rawicz- Kosiński urodził się w 1847 roku w Borku Szlacheckim.

Po ukończeniu szkoły w Krakowie, rozpoczął studia na Wydziale Komunikacji Politechniki w Pradze, które ukończył w 1872 roku.

W tym samym roku wyjechał do Niemiec, gdzie pracował przy budowie trasy Saksońsko-Turyńskiej. Była ona bardzo trudna do zrealizowania, przez wzgląd na planowany jej przebieg wzdłuż rzeki Elestry. To doświadczenie zaowocowało późniejszą nominacją na głównego inżyniera budowy linii nad Prutem w zachodniej Ukrainie (schyłek XIX wieku).

W 1881 roku, Stanisław Rawicz- Kosiński został zatrudniony przy budowie linii Kolei Transwersalnej, której trasa miała przebiegać z zachodu na wschód Galicji (w tym przez tereny górskie).

Pierwszą pracą przy realizacji tego projektu była budowa odcinka z Żywca do Nowego Sącza. W międzyczasie został nominowany na Inspektora Kolei Austriackich. Rezultatem było otrzymanie zlecenia, polegającego na kierowaniu pracami nad trasą Lwów- Beskid. Łączyła ona Wschodnią Galicję z Węgrami.

Inżynier Kosiński został oddelegowany do wybudowania najtrudniejszego fragmentu tej trasy,

leżącego w dolinie rzeki Opór (odcinek ten liczył 79 km.).

Jednakże najważniejszym projektem okazała się realizacja fragmentu trasy między Stanisławowem a Woronienką.

Odcinek od Delatyna, obejmujący łącznie 38 kilometrów trudnej górzystej trasy, wymagał innowacyjnych rozwiązań, związanych z przeprawą przez rzekę Prut aż w czterech miejscach.

Podczas pierwszej wizji lokalnej, inżynier Kosiński zdecydował, że większa część trasy obejmować będzie lewą stronę rzeki.

Trudne usytuowanie linii spowodowało, że prace nad nią rozpoczęły się dopiero w grudniu 1892 roku. Stanisław Nikodem Rawicz- Kosiński zaplanował wówczas wybudowanie tunelu przy granicy z Węgrami, którego długość przekroczyła 1200 m.

Większość budowli kolejowych, a w szczególności mosty, stały się wizytówką inżyniera. Najbardziej znanym jest most kolejowy nad Prutem w miejscowości Jaremcze, który był największym w Europie. Rozwiązania konstrukcyjne zastosowane przez Stanisława Kosińskiego, zostały zastosowane przy budowie mostów w Alpach.

Kolejne prace związane z budową linii kolejowych obejmowały m.in. Trasę Tarnopol- Kopyczyńce, Czortków- Zaleszczyki.

Należy również wspomnieć, że Stanisław Kosiński był również projektantem kolei górskich na trasach: Lwów- Sianki oraz Lwów- Podzamcze.

W pierwszej dekadzie XX wieku, inżynier Kosiński pełnił funkcje w Ministerstwie Kolei Żelaznych w Wiedniu (najpierw jako Naczelnik Budowy Nowych Linii, później jako Dyrektor Departamentu Budowy i Konserwacji). Pracował tam 11 lat.

W trakcie pracy (1908 r.) został odznaczony przez cesarza Franciszka Józefa *Orderem Cesarza Leopolda* (był to order austriacki i austro- węgierski). Był on nadawany od 1808 roku za zasługi cywilne, a od 1860 roku- za wojskowe.

Inżynier Stanisław Nikodem Rawicz- Kosiński zmarł 13 stycznia 1923 roku w Krakowie.

Zapisał się na kartach kolei, jako jeden z pionierów polskich kolei, prekursor nowoczesnych rozwiązań technicznych.

Przemysław Śniadała